

4. Про спонтанну та цілево викликану абреакцію (Spontaneous and induced abreaction).
5. Про профіль гіпнотичної індукції (Hypnotic induction profile).
6. Лікування тривожних станів, інсомнії, фобій, куріння та мігрені (Treatment of insomnia, phobia, smoking and migraine).
7. Методи лікування психосоматичних недуг (Methods of treatment of psychosomatic illnesses).
8. Продовжений гіпнотичний відпочинок (Protracted hypnotic rest).
9. Вживання гіпнозу в клієнт-центред терапії (The use of hypnosis in client centred therapy).
10. Про корисність знання теорії гіпнозу в клінічній практиці (About the values of good acquaintences of theories in psychotherapeutic processes).
11. Лікування сексуальних дисфункцій (Treatment of sexual dysfunctions).

Автор низки статей на соціально-політичні теми під псевдонімами Є. Носівський, Є. Левкович, Олесь, Оудд та ін.

Про нього:

1. Глива Євген Леонідович (Австралія) // Інформаційний довідник АПН України. — К.: Пед. думка, 2008. — С. 133.
2. Яковенко Світлана. «Онтологічний образ людини в творчості Григорія Сковороди» доктора Євгена Гливи // Освіта Дорослих в Україні : [зб. наук. праць Інтернет-проекту]. — К., 2009. — Режим доступу: <http://www.ua-ed.narod.ru>.

In the article it is represented biography, scientific and public activity of psychologist, psychotherapist Yevhen Glyva. Description of the personal experiencing of the states of phyllogenetic deprivation of Ukrainian people, resistance, is contained socialpsychological influences, individual experiencing of own death.

Key words and word-combinations: to live for Ukraine, ontological faith, psychotherapy, hypnosis, hypnotherapy.

Отримано: 5.03.2010 р.

УДК 001(477)«1922/1923»(092)

В. Кислий

Державний архів Львівської області, м. Львів

НЕВІДОМИЙ ЕПІЗОД ІЗ ЛЬВІВСЬКОГО ПЕРІОДУ ЖИТТЯ ІВАНА ОГІЄНКА

У повідомленні вводиться в обіг невідомий факт із львівського періоду життя І.Огієнка (1922-1923 рр.).

Ключові слова і словосполучення: учительські курси, контрактовий учитель, опікун класу.

У переліку широко відомих українців ХХ ст. чільне місце належить видатному мовознавцеві, перекладачеві, педагогу, історичу церкви, державному діячеві Іванові Огієнку (митрополиту Іларіону). Викладач Київського університету, організатор і ректор Кам'янець-Подільського державного університету (1918-1920 рр.),

міністр освіти і міністр віросповідань в уряді УНР, професор церковнослов'янської мови й палеографії Варшавського університету, митрополит Холмський і Підляський, голова Української греко-православної церкви в Канаді, перекладач Святого Письма і багатьох богослужбових книг на українську мову — ось далеко неповний перелік найвідоміших віх його біографії.

Проте, навіть у наш час, коли, здавалося б, у біографії Івана Огієнка вже все відоме, знаходимо все нові й нові незнані досі сторінки з його життєпису. Прикладом цього може бути так званий львівський період у його життя.

В офіційних відомостях з біографії І. Огієнка зазначається, що він у 1924 році викладав українську мову у Львівській учительській семінарії. В Інтернеті на сторінці «Брусилів-Онлайн» вказано, що І. Огієнко з 1922 р. проживав у Винниках — містечку біля Львова і працював учителем у Львівській учительській семінарії [1].

Саме на львівський період з біографії І. Огієнка проливає світло невідома досі широкому науковому загалу «Хроніка державних українських коєдукаційних семінарських курсів у Львові» Юліана Дзеровича. Автор «Хроніки...» отець Юліан Дзерович (1871-1943 рр.) — досить відома особа у львівських колах, викладач, а згодом і директор вище зазначеного навчального закладу. Його «Хроніка...» охоплює період з 1918 по 1936 роки. У ній, поряд із відомими фактами життя з України та семінарських курсів, перейменованих згодом у семінарію, подані цікаві характеристики на викладачів цього навчального закладу, серед яких значиться І. Огієнко.

Хоча в 1922 р. навчальний заклад мав назву «Львівські державні семінаріїні курси з українською викладавкою мовою» і значилися як курси, насправді як за тривалістю, так і за програмою, і рівнем навчання це була звичайна учительська семінарія, в якій одночасно навчалися і хлопці, і дівчата. Тому у більш ранній назві курсів було слово «коєдукаційні», тобто змішані.

Точної ж дати початку праці І. Огієнка на семінаріїних курсах «Хроніка державних українських коєдукаційних семінарських курсів у Львові» не подано. Оскільки підрубрика «Ректор Іван Огієнко» значиться у розділі за 1922-1923 навчальний рік, то можемо лише орієнтовно сказати, що це був жовтень-листопад 1922 року. Саме тоді директор семінаріїських курсів, а заодно і автор «Хроніки державних українських коєдукаційних семінарських курсів у Львові» звернувся з пропозицією до І. Огієнка зайняти посаду контрактового учителя української мови у вищезазваному навчальному закладі.

Враховуючи значення кожного документу, який привносить хоч дешиццю нових відомостей із життя та діяльності І. Огієнка, нижче приводимо відповідний витяг із «Хроніки державних українських коєдукаційних семінарських курсів у Львові»¹:

“Світова війна зблизила з собою Наддніпрянщину і Наддністрянщину. Багато людей, визначних діячів українських спасло своє життя. «Предчерезвичайкою» большевицькою, яка без суду, без милости розстрілювала всіх, що не приклоняли своїх колін перед боль-

¹ Збережена орфографія документу.

шевиками. Між тими людьми, що втекли від большевців, був також і ректор Кам'янецького університету проф. Іван Огієнко. Опинившись без середників удержання, жив ректор Огієнко в Винниках під Львовом. Як звісно амбітний — отаман Семен Петлора ввійшов в умову з поляками, що за ціну відступлення східної Галичини полякам, вони допоможуть йому здобути правобережну Україну, де він має гетьманувати. І дійсно Пилсудський з великим військом загнався аж у Київ та здобув його. Але армія Будьонного програла полякам з України і більшовики загрожували на північній-заході Варшаві, а на полудневій заході були аж під Львовом. Та (...) большевців відігнано далеко поза межі етнографічної Польщі, причім велику заслугу положила і українсько-придніпрянська армія, головно (...) Павлинка. Большевики заключили постидний для себе мир в Ризі, причім однак поляки забули за своїх союзників «петлюрівців» і по скінченій війні позамикали козацтво в таборах інтернованих в Каліті, Щитюрні, а урядовцям казано жити в Тарнові в західній Галичині. Між тими урядовцями був і міністр просвіти Народної Української Республіки, проф. Іван Огієнко. Через яких два роки дала їм Польща підмогу, а опісля оставила на леду. І так проф. Огієнко, слава української науки, остався без середників до життя та поселився у Винниках, працюючи над перекладами «Служби Божої, Вечерні і Утрені» з церковно-слав'янської на українську мову. О. Дзерович зробив тоді проф. Огієнкові пропозицію обняти у нас посаду контрактного учителя для української мови. Проф. Огієнко згодився і вчив з початку мови української в Ia, Ib і Pg відділі, а коли захотів, проф. Огієнко обняти ще й мову українську у відділі Ша і також опікунство класи. Вчив дуже гарно, підніс дуже вимоги української мови, особливо граматики, якої був великим знатоком. Також як опікун класи відзначався великою любов'ю і батьківською вирозумілістю для молодіжи. Та не довго. Під час вакацій явилась отся злобна замітка в «Sofwie polskiem» [2] і кураторія розпорядком з дня 9. липня 1923 ч. 5520/ I S написала, що «nie zamierza na przyszłość korzystać z pracy prof. Jana Ohienki» шкода! таких учителів, як ректора Огієнка мало, а нашому заведенню була добра учительська сила. Ректор Огієнко переїхав опісля на вчителя при правосл. дух. семінарії у Варшаві. Звідси його усунули і видав тепер журналик «Рідна мова» [2].

Список використаних джерел:

1. Іван Іванович Огієнко (Митрополит Іларіон) // http://www.brusiliv.org.ua/vydatni_zemlyaki/ogienko_1.htm.
2. Ю.Дзерович мав на увазі газетну замітку, в якій ішла мова про ряд українських учбових закладів у Львові та Заліщиках, вчителі яких не дуже лояльно ставилися до польської держави. Щодо львівських семінарських курсів, то там значалося: «У тому закладі влаштована ще одна особа — ото вчить там такий собі пан Огієнко, «ректор українського університету у Кам'янці»..., що відмовився від прийняття польського громадянства і постійно голосить за громадянство Української Республіки. Чи і він увійде у штат державного закладу, як решта лояльних громадян-русинів, які живуть з польських субвенцій і керуються польськими установами?» // Державний архів Львівської області. — Ф. 99. — Оп. 1. — Спр. 8. — Арк. 31зв.-32.

In a report an unknown fact is entered in an appeal from the Lviv period of life by I. Ogiienka (1922-1923).

Key words and word-combinations: teaching courses, contract teacher, guardian of class.

Отримано: 18.02.2010 р.

УДК 001(477)(092):39

Г. К. Медведчук

*Державний історико-культурний заповідник «Межибіж»,
с.мт. Межибіж*

ВНЕСОК І. ОГІЄНКА В УКРАЇНСЬКУ ЕТНОГРАФІЮ І ФОЛЬКЛОРИСТИКУ

У статті йдеться про працю митрополита Іларіона (Івана Огієнка) «Дохристиянські вірування українського народу» (1965 р.).

Ключові слова і словосполучення: народні традиції, духовне життя.

«І. Огієнко прожив 90 років, і кожен день з його довгого життя був днем бджоли, що носить по краплині мед до свого вулика».

Дмитро Степовик, доктор мистецтвознавства.

Чи всім відомо: що першим ректором Кам'янець-Подільського Українського університету був Іван Огієнко, чия просвітницька робота для України привіюється до подвижництва Петра Могили та Івана Мазепи; що майже вісім місяців Кам'янець на Поділлі був тимчасовою столицею Української Народної Республіки і всю владу від імені уряду УНР здійснював один-єдиний міністр — Головуповноважений Іван Огієнко?

Він же — професор Українських державних університетів у Києві та Кам'янці-Подільському, особа, близька до гетьмана П. Скоропадського.

Він же — міністр віросповідань в уряді Директорії, особа, близька до головного отамана Симона Петлюри.

Він же — в майбутньому: Його Блаженство Блаженніший Владика Іларіон, митрополит Вінніпегу та всієї Канади, «Учитель нової епохи відродження української Церкви», «Найвизначніший піонер українознавства».

... Народився Іван Огієнко в Брусолові Житомирської області в селянській родині, був наймолодшою дитиною в багатодітній сім'ї. На третьому році його життя з батьком трапився нещасний випадок.

Ріс правдивий і спраглий до науки. Закінчив 4-річну початкову школу, 14-літнім прибився до Києва, де здобув військово-фельдшерську науку й на 6 років віддав себе службі у психлікарні. Не дослужив, склав екстерном іспит в Острозькій гімназії, всту-